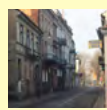

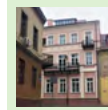
**PROJEKT
ZAGOSPODAROWANIA
KWARTAŁU W CENTRUM**

Czytaj str. 2

**TUMSKA, ULICA NOBLISTY.
CIEKAWOSTKA Z HISTORII**

Czytaj str. 3

**ZOBACZ, JAK KAMIENICE
W ŚRÓDMIEŚCIU
ODZYSKUJĄ BLASK**

Czytaj str. 4

GAZETA

ŚRÓDMIEJSKA

ŚRÓDMIEŚCIE

Nr 021

Grudzień 2020 r.

Nakład 3000

rewitalizacja.wloclawek.eu

ISSN 2657-8077

Panie prezydencie, jak moglibyśmy podsumować kończący się rok, jeśli chodzi o proces rewitalizacji Śródmieścia?

Nie będę ukrywał, że był to wymagający rok. Główny powód to oczywiście sytuacja epidemiczna oraz wynikające z niej obostrzenia i ograniczenia finansowe. Mimo wszystko, realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Włocławek na lata 2018-2028 przebiegała sprawnie i myślę, że możemy zaliczyć ten rok do udanych.

To co widać gołym okiem to przede wszystkim zmiany w przestrzeni Śródmieścia...

Zmiany o charakterze technicznym i przestrzennym są widoczne i ważne, ale nie najważniejsze. Priorytetem jest wielopłaszczyznowa praca ze społecznością lokalną, co ma przyczynić się do prawdziwej rewitalizacji Śródmieścia.

Olbrzymią rolę w tym zakresie pełni chociażby kawiarnia obywatelska „Śródmieście Cafe”, aktywizująca i integrująca lokalną społeczność. Myślę, że wszyscy, zarówno mieszkańcy, jak i inne osoby zaangażowane w proces rewitalizacji, nie wyobrażają sobie Śródmieścia bez tego miejsca. Kawiarnia na stałe wpisała się w krajobraz dzielnicy i jest odwiedzana przez mieszkańców. Cieszę się, że obecny operator kawiarni potrafił dostosować swoją ofertę do obostrzeń wynikających z sytuacji epidemicznej. Mimo znacznych ograniczeń, szereg różnych wydarzeń jest organizowany, ponadto, część przedsięwzięć przeniosła się do wirtualnej sieci i bez problemu można skorzystać z przygotowanych atrakcji za pośrednictwem internetu.

Działalność kawiarni obywatelskiej jest jednak tylko jednym z elementów całego programu skierowanego do lokalnej społeczności. Równoległe prowadzony jest szereg działań aktywizujących, zakładających na przykład wzrost kluczowych kompetencji społeczno – zawodowych, umożliwienie powrotu na rynek pracy, wyjście z ubóstwa czy odpracowanie wierzycielności z tytułu zadłużenia czynszowego. Aktywność lokalną wspieramy również poprzez takie działania jak Program Wsparcia Projektów Lokalnych oraz inicjatywy skierowane do przedsiębiorców działających lub planujących uruchomienie działalności gospodarczej w obszarze rewitalizacji.

Co z remontami nieruchomości?

Prace remontowe w budynkach mieszkalnych prowadzone są sukcesywnie, zarówno jeśli chodzi o nieruchomości miejskie, jak i prywatne. Za te pierwsze odpowiedzialna jest Administracja Zasobów Komunalnych. Przypomnę, że do Gminnego Programu

Rewitalizacji wpisano remonty i modernizację w 19 nieruchomościach miejskich. Część z nich rozpoczęła się w 2020 roku. Już ukończono lub dobiegają końca prace w nieruchomościach: Piekarska 6, Stary Rynek 5, Wojska Polskiego 3, Zapiecek 3/5 i Wyszyńskiego 4. Ogromnie cieszę mnie, że w proces rewitalizacji Śródmieścia włączają się właściciele i użytkownicy wieczyści nieruchomości spoza zasobu gminy. Dzięki objęciu tej części miasta Specjalną Strefą Rewitalizacji samorząd Włocławka może udzielać dotacji do remontów. Od 2019 roku wsparliśmy roboty w 14 nieruchomościach na łączną kwotę 2,2 mln zł. Z kolei wkład własny właścicieli prywatnych wyniósł 3,4 mln zł. To bardzo duża kwota "włożona" w odnowienie śródmiejskich budynków. Jestem przekonany, że korzystają na tym nie tylko właściciele budynków, ale przede wszystkim mieszkańcy, bo dzięki podjętym pracom poprawia się stan techniczny budynków, a co za tym idzie, komfort życia w Śródmieściu. Już dziś zachęcam do ubiegania się o dotację na roboty przewidziane do realizacji w 2021 roku. Nabór zostanie ogłoszony po przyjęciu przyszłorocznego budżetu.

Zmiany w przestrzeni Śródmieścia to także budowa Centrum Wsparcia Społecznego, niezwykle ważnego miejsca dla rewitalizacji tej części Włocławka. Kilka dni temu rozstrzygnęliśmy konkurs na zagospodarowanie kwartału pomiędzy ul. 3 Maja, Cyganka, Brzeska i Żabia na potrzeby Społecznego Budownictwa Czynszowego. W 2020 roku przeprowadzono również szereg innych działań, w tym choćby nowe nasadzenia zieleni, zakupiliśmy małą architekturę, czyli nowe ławki i parklety, powstał też nowy mural. Mamy już 2 wielkoformatowe malowidła, które, mam nadzieję, cieszą oko mieszkańców, przechodniów, jak również turystów, którzy odwiedzają nasze miasto.

Mieszkańcy z pewnością ucieszą się również ze zmian na Starym Rynku.

Jestem przekonany, że tak będzie. Mimo, iż zmiana w przestrzeni Starego Rynku polegająca na zaprojektowaniu większej liczby miejsc zielonych i małej architektury nie została wpisana do Gminnego Procesu Rewitalizacji, to jak najbardziej w proces rewitalizacji się wpisuje. Działanie zostanie podjęte dzięki inicjatywie mieszkańców, którzy zgłosili ten pomysł do Włocławskiego Budżetu Obywatelskiego na 2021. Projekt zyskał największą liczbę głosów w głosowaniu i będzie zrealizowany w ciągu kolejnych 12 miesięcy.

Jak wyglądać będzie realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji w 2021 r.?

Udało nam się zaplanować budżet tak, aby jak najefektywniej wdrażać założenia Gminnego Programu Rewitalizacji. Jeśli chodzi o zmiany w sferze technicznej i przestrzennej, w połowie roku zakończymy budowę Centrum Wsparcia Społecznego. Ponadto, przygotowujemy się do rozpoczęcia robót budowlanych w dawnym Banku Gdańskim, w którym funkcjonować będzie Interaktywne Centrum Fajansu oraz w nieruchomości 3 Maja 18, w której przewidziano Centrum Aktywizacji i Przedsiębiorczości. To tu swoje miejsce znajdzie inkubator podmiotów ekonomii społecznej, punkt doradztwa prawno – zawodowego, bank pracy oraz kawiarnia obywatelska i Lokalna Grupa Działania Miasto Włocławek. Projekt zakłada również umiejscowienie tam mieszkań dla uzdolnionych absolwentów szkół technicznych oraz mieszkanie – studio dla artysty – rezydenta pracującego z lokalną społecznością. W 2021 r. chcemy również przygotować dokumentację do przebudowy nieruchomości miejskiej 3 Maja 6, kontynuować wspieranie w formie dotacji remontów prywatnych nieruchomości. Zarezerwowaliśmy również 3,3 mln zł na wykupy, zniesienia współwłasności i prawo pierwokupu w nieruchomościach, które zasilą miejski zasób mieszkaniowy. W budżecie na 2021 rok zapisaliśmy również środki na realizację takich zadań jak, m.in. „Program wsparcia projektów lokalnych”, „Markowy lokal Śródmieścia”, „Lokalny Produkt”, „System monitorowania i koordynacji rynku pracy/ Stworzenie internetowej platformy informacyjnej o rynku pracy” czy „Wspólne usługi promocyjne przedsiębiorców ze Śródmieścia”.

TEN KWARTAŁ MIASTA ZYSKA NOWĄ JAKOŚĆ

Urząd Miasta ogłosił wyniki konkursu architektonicznego na opracowanie koncepcji programowo-przestrzennej zagospodarowania kwartału pomiędzy ulicami Brzeską, Cyganka, 3 Maja i Żabią.

Na konkurs, który wrocławski ratusz zorganizował we współpracy ze Stowarzyszeniem Architektów Polskich Oddział w Bydgoszczy, wpłynęło 18 prac. Każda z propozycji ukazywała kwartał pomiędzy ulicami Brzeską, Cyganka, 3 Maja i Żabią, w zupełnie nowym świetle. Konkurs wygrał projekt nr 3 - firmy ARR ARCHITECTURE Kacper Rojek. Jury konkursu uznało tę koncepcję za najlepszą pod względem architektonicznym, funkcjonalno-użytkowym i eksploatacyjnym.

- Cieszy mnie, że Wrocław jest postrzegany jako miasto z potencjałem, o czym świadczy liczny udział architektów w naszym konkursie. Koncepcja, która okazała się zwycięska, znakomicie łączy aspekty lokalne z wymogami nowoczesności, co pomoże nam stworzyć w rejonie ul. Brzeskiej, Cyganki,

3 Maja i Żabiej nowe, wygodne i funkcjonalne miejsce do życia w ramach społecznego budownictwa czynszowego – mówi prezydent Włocławka Marek Wojtkowski.

W opisie przygotowanym przez zwycięzcę konkursu - ARR Architecture Kacper Rojek czytamy, że celem projektowym było dogęszenie kwartału wyznaczonego przez ulice Cyganka, Żabią i Brzeską w sposób zgodny z założeniami Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego oraz wytycznymi Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Koncepcja zakłada zamknięcie pierzei kwartału oraz wprowadzenie zabudowy śródkwartałowej, która eliminuje dysproporcje estetyczne wynikające z usytuowania budynków istniejących w granicach działek (...) Zabudowa zaprojektowana wzdłuż ulic Brzeskiej, Cyganka oraz 3 Maja swoim charakterem oraz ilością kondygnacji nawiązuje do historycznej zabudowy centrum miasta. Konsekwentnie prowadzone trzy kondygnacje zachowują proporcje ulic Cyganka i 3 Maja.

Elementy fasad, jak również układy i proporcje okien odzwierciedlają historyczne elewacje budynków widocznych po przeciwnych stronach tychże ulic.

Zdecydowano również o przyznaniu pierwszej i drugiej nagrody oraz czterech równorzędnych wyróżnień.

I nagrodę przyznano pracy konkursowej nr 3 – autor: ARR ARCHITECTURE Kacper Rojek.

II nagroda - praca konkursowa nr 11

– autor: Studio Budowlane „Unity” s.c.

Małgorzata Tischner, Damian Cyrta.

Cztery równorzędne wyróżnienia przyznano następująco:

Praca nr 1 – autor: D+P

Architektura Paweł Skóra.

Praca nr 4 – autor: KOLORARCHITEKTURA.

Praca nr 12 – autor: Inicjatywa

Projektowa Sp. z o.o.

Praca nr 13 – autor: ARCH_IT Piotr Zybyra.

Wszystkie uhonorowane w konkursie projekty można oglądać w serwisie wloclawek.pl, a poniżej prezentujemy zwycięskie wizualizacje.

„ŁADOWARKA” PRĘŻNIE DZIAŁA W ŚRÓDMIEŚCIU

Fundacja „Ładowarka” działa we Wrocławku od kilku lat. Od samego początku zaskakuje ciekawymi pomysłami, i to niezależnie od tego, czy chodzi o gadżety związane z Wrocławkiem, działania społeczne, animowanie kultury czy popularyzacja lokalnej historii. Odkąd uchwalony został Gminny Program Rewitalizacji Miasta Wrocławka na lata 2018-2028 Fundacja zaangażowała się również w projekty dotyczące historycznego centrum miasta. Dzięki dotacjom z tzw. mikrograntów „Ładowarka” zrealizowała ciesząc się dużym zainteresowaniem przedsięwzięcia. Pierwsze z nich to podwórkowe kino plenerowe „Gwoździarnia” w starej fabryce gwoździ w obszarze rewitalizacji. W przygotowanie kina zaangażowała się również Fundacja Ari Ari, a także zarządca posesji i sąsiedzi. Kolejne działania to „Warsztaty wakacyjne”, w ramach których przeprowadzono warsztaty budowania i sadzenia sąsiedzkiego warzywniaka, malowania donic i sadzenia drzew w „wędrujących donicach” oraz organizację „Placu Wolności i Rozmaitości” w ramach „Tykociński Wrocław Film Festival”. Zorganizowano również Sąsiedzkie Śniadanie.

Kilka miesięcy temu w Muzeum Historii

Wrocławka (wchodzącym w obszar rewitalizacji) miała miejsce premiera gry planszowej „Bitwa o Wrocław 1920” oraz nowego numeru „Kurjera Wrocławskiego”. A jednym z ostatnich „przedcovidowych” wydarzeń kulturalnych było spotkanie w Muzeum Historii Wrocławka, podczas którego prezentowane

były historyczne zdjęcia rodziny Glicensteinów. Spotkanie było organizowane w ramach Społecznego Archiwum Wrocławka, projektu prowadzonego przez Fundację od jesieni 2019 roku, polegającego na archiwizowaniu starych fotografii i pamiątek.

MASZ ZADŁUŻENIE W AZK? SKORZYSTAJ Z TYCH PROGRAMÓW

Administracja Zasobów Komunalnych we Włocławku przypomina mieszkańcom posiadającym zadłużenie z tytułu czynszu o możliwości regulowania swoich zaległości. Dla osób zadłużonych przygotowano cztery programy, są to:

Porozumienie ratalne – podstawą obowiązywania porozumienia ratального jest oświadczenie wydawane przez Dział Windykacji Administracji Zasobów Komunalnych o przyznanych ratach najemcy, na podstawie uprzednio złożonego przez najemcę wniosku.

Uгода ratalna – podstawą obowiązywania ugody ratalnej jest jej podpisanie przez najemcę lokalu mieszkalnego lub użytkowego. Najemca przystępujący do ugody zobowiązuje się do spłaty zaległości w wysokości i ilości rat, wskazanych w dokumencie oraz płatności pełnej wartości czynszu najmu do końca każdego miesiąca.

Wolontariat szansą na oddłużenie – w ramach programu osoby zadłużone mogą wykonywać prace porządkowe i usługowe na rzecz jednostek budżetowych Gminy Miasto Włocławek. Prace i usługi wolontariackie wykonywane są pod kontrolą wyznaczonego opiekuna, we wskazanej jednostce. Najemca zobowiązany jest również do comiesięcznego regulowania należności czynszowych.

Program Oddłużanie – w roku 2020

ustalono realizację „Programu Oddłużanie” dla 35 osób. Jednostką koordynującą program jest Klub Integracji Społecznej działający w MOPR. Osoby przystępujące do Programu są zatrudniane w ramach robót publicznych na terenie Miasta Włocławek m. in. w MOPR,

OSIR, MZUKID, ŚDM, Miejskiej Jadłodajni „U Św. Antoniego”, Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1 „MALUCH” i miejskich DPS.

Więcej o programach oddłużania można się dowiedzieć w serwisie azk.wloclawek.pl

TU MIESZKAŁ NOBLISTA TADEUSZ REICHSTEIN. Z DZIEJÓW ULICY TUMSKIEJ.

W grudniu 2020 r. mija 70 lat od wręczenia Tadeuszowi Reichsteinowi (1897-1996), rodowitemu włocławianinowi, Nagrody Nobla w dziedzinie fizjologii i medycyny. W 1950 r. spotkało go to wyjątkowe wyróżnienie razem z dwoma naukowcami z USA: biochemikiem prof. Edwardem C. Kendallem, i reumatologiem Philipem S. Hench. Nagrodę otrzymał za wykrycie hormonów kory nadnercza, ich identyfikację chemiczną, syntezę oraz wprowadzenie do leczenia. Wyodrębnił łącznie 26 hormonów, w tym kortyzon. Jego wynalazek do dziś ratuje życie milionom ludzi.

T. Reichstein urodził się we Włocławku 20 VII 1897 r. w rodzinie mieszczańskiej pochodzenia żydowskiego. Do dzisiaj nie było wiadomo przy której z ulic mógł mieszkać. Jego ojciec Izrael ur. się w Płocku. Zawodowo trudnił się handlem, był stałym mieszkańcem tego miasta. Matka Gustawa z domu Brokman ur. się w 1875 r. we Włocławku. Jej ojciec Jakub również był kupcem, inwestował też w działalność przemysłową, na pewno w I. 90. XIX w. prowadził we Włocławku tartak.

Rodzina Brokmanów mieszkała przy ul. Tumskiej 13, gdzie Tadeusz zapewne się urodził, a na pewno mieszkał. Oficjalnie zaś Reichsteinowie byli stałymi mieszkańcami Płocka. Zapisani byli w nieruchomości Stary Rynek 12. W 1902 r. wyemigrowali do Kijowa, skąd w 1905 r. wyjechali na stałe do Szwajcarii.

T. Reichstein w 1994 r. został Honorowym Obywatel Miasta Włocławek, od 1988 r. jest też Honorowym Członkiem Włocławskiego Towarzystwa Naukowego. Był bardzo często wyróżniany przez światowej rangi instytucje naukowe. Zmarł w Bazylei 1 VIII 1996 r.

*dr Tomasz Dzik
Polskie Towarzystwo Historyczne
i Włocławskie Towarzystwo Naukowe*

ul. Tumska

PRZY WSPARCIU MIASTA, KAMIENICE W ŚRÓDMIEŚCIU ODZYSKUJĄ DAWNY BLASK

ul. 3 maja 30

ul. Królewiecka 7

ul. Łęgska 79

CO NA MIEJSKICH MURALACH? WYDARZENIA, SYMBOLE, A MOŻE HISTORYCZNA MAPA?

Murale: "Włocławskie popołudnie" przy ul. Żabiej 14/16 autorstwa Anny Wardęgi (2019 r.) oraz "Esencja Miasta" autorstwa Dawida Celka przy ul. Wojska Polskiego 3 (2020 r.), na których można zobaczyć nawiązania do włocławskiej architektury, symboli miasta, jak również życia codziennego i różnych form spędzania wolnego czasu, to dopiero początek. Łącznie zaplanowanych jest 6 murali.

Co znajdzie się na kolejnych malowidłach? Chcemy poznać opinie

włocławian. Na co warto postawić? Na prezentację ważnych wydarzeń i postaci historycznych, architektury, najważniejszych symboli miejskich, historycznej mapy Śródmieścia, a może pójść w zupełnie innym kierunku?

Zachęcamy do dyskusji i wpisywania swoich propozycji w komentarzach na facebookowej stronie Rewitalizacja Włocławek.

ŚRÓDMIEJSKA

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI
MIASTA WŁOCŁAWEK NA LATA 2018-2028

1.3.8. SZTUKA W PRZESTRZENI
- PROGRAM MURALE

PODMIOT REALIZUJĄCY:
WYDZIAŁ KULTURY, PROMOCJI I KOMUNIKACJI
SPOŁECZNEJ URZĘDU MIASTA WŁOCŁAWEK

LICZBA MURALI:
ZREALIZOWANE: 2 | PLANOWANE: 4

ŻABIA 14/16

WOJSKA POLSKIEGO 3

#SZLAKIEMŚRÓDMIEJSKICHMURALI
#REWITALIZACJA #WŁOCŁAWEK